

Sinuttelu on yksi Suomen hienoista asioista

PÄÄKIRJOITUS 28.12.2015 2:00 Päivitetty: 28.12.2015 10:48

KOLUMNI

Tiina Rajamäki HELSINGIN SANOMAT
Kirjoittaja on HS:n Berliinin-kirjeenvaihtaja.

Takana on kaksi vuotta Saksassa ja edelleen vastaan tulee tilanteita, joissa on äärimmäisen vaikeaa valita sinuttelun ja teitittelyn väliltä. Miksi se on vieläkin hankalaa?

Jos katson Saksan yhteiskuntaa puhuttelun näkökulmasta, päädyn laatikkorakenteeseen. Sellaiseen, joka muistuttaa tietokonepeli Tetristä. Erilaiset ihmisjoukot ovat laatikoissaan, mutta niitä sovitellaan tiiviistikin toistensa lomaan. Laatikoiden sisällä vallitsevat erilaiset puhuttelutavat kuin laatikoiden välillä.

On olemassa esimerkiksi lääkärien, tuomarien ja professorien joukko, palvelutyöntekijöiden joukko ja sitten vaikkapa naapurit sekä työkaverit. Kahden ensimmäisen ryhmän ihmisiä teitittelen, kolmannen ja neljännen kanssa voin soveltaa tilanteen mukaan.

Otetaan esimerkiksi miespuolinen naapurimme, erään ministeriön valtiosihteeri. Hän täyttää kaikki saksalaisen teitittelyn vaatimat tunnusmerkit. Olemme kuitenkin tutustuneet taloyhtiön pihamaalla lehtiä haravoiden. **Tarkennettakoon vielä**, että haravoimme lehtiä ehkä Saksan vapaamielisimmässä kaupungissa Berliinissä. Olemme siis naapurin kanssa sinut. Jos tapaisimme ministeriössä työn merkeissä, todennäköisesti teitittelisimme väliaikaisesti toisiamme.

Miksi tämä on vaikeaa? Siksi että olen suomalainen, joka on kasvanut siihen että teitittely on harvinaista. Te-muoto on Suomessa käytössä presidentin ja vanhojen ihmisten kanssa. Teitittelyn suuremmasta tarpeesta, esimerkiksi eduskunnassa, puhutaan Suomessakin, mutta olemme vieläkin yleensä sinut tuntemattomien kanssa.

Nyt rajattomuus suomalaisessa kielenkäytössä ja muiden puhuttelussa **on kuitenkin mennyt pahasti punaisen puolelle**. Monet ”tittelit”, kuten idiootti, suvakki tai persu, saavat varsinkin nettikirjoittelussa eteensä voimasanan genetiivimuodon. Puhuttelukulttuuri kertoo vaiheesta, jossa rakennetaan laatikoihin sulkeutuvien joukkojen yhteiskuntaa.

Ollaan sinut. Se on yksi Suomen hienoista asioista. Sinuttelu kertoo siitä, että opettaja ja oppilas, myyjä ja asiakas, professori ja opiskelija, kansanedustaja ja kansalainen, pomo ja alainen eivät yleensä koe olevansa asemaltaan kovin erilaisia.

39 Sinuttelu on kertonut Suomessa tasa-arvon pyrkimyksestä. Jäykemmässä ja
40 hierarkkisessa yhteiskunnassa eläessä huomaa, että sinuttelu on arvo, jota kannattaa
41 vaalia ennen kuin on liian myöhäistä.

42 Lähde: <http://www.hs.fi/paakirjoitukset/a1451190501120>